N°. 112 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Vrijdag 11 Mei.

Frankrijk.

PARIJS, den 8sten Mei.

In de geheele zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren hebben, behalve de minister van openbare werken, slechts twee leden, de heeren *Jaubert* en *Duvergier de Hauranne*, bij de discussie over de spoorwegen het woord gevoerd. Daar het ministerie echter [illegible] bewilligd had, de wegen naar Orleans en Havre aan kompagnieschappen over te laten en het slechts die naar Marseille en de belgische grenzen voor zich wil behouden, verloren de redenen van de genoemde heeren, beide leden van de commissie van onderzoek, en die als ware het de meerderheid en minderheid van dezelve vertegenwoordigden, veel van hare kracht. De heer *Jaubert* wilde dat de voorgenomene spoorweglijnen uitsluitend door het gouvernement wierden ondernomen; de heer *Duvergier de Hauranne*, hoewel het nut der wegen erkennende, vond bezwaren in de uitvoering, doch hunne bedenkingen konden, na de voorafgaande verklaringen van den minister, den invloed niet hebben dien dezelven anders welligt hadden te weeg gebragt.

In de zitting van heden heeft de president van den raad, de heer *Molé*, op zijne beurt het eerst het woord gevoerd, hoofdzakelijk om de woorden van zijn ambtgenoot, den heer *Martin*, in de vorige zitting gesproken, te bevestigen en insgelijks te verklaren, dat het gouvernement voor zich wilde behouden de spoorwegen van Parijs naar de Belgische grenzen en van Parijs naar Marseille; de andere liet het gaarne aan particuliere ondernemingen over. De eerste spreker was thans de heer *A. de la Borde*. Dezelve hield eene groote lofrede op den geest van associatie; hij noemde een spoorweg een kanaal zonder water, en eindigde met voor het rapport der commissie te stemmen. Na den heer *de la Borde* kwam de heer *Muret de Bord* aan het woord. Deze zeide dat, alhoewel hij de gevoelens van de meerderheid der commissie deelde, hij het niet eens was met de conclusien van het rapport. De [illegible] ontmoeten [illegible] tegenwoordigen tijd bij den onafhankelijken geest der gemeenteraden. De redenaar meende dat het gouvernement den weg naar de belgische grenzen behoorde aan te leggen, zoo zich namelijk geen kompagnieschappen voor denzelven aanboden. De minister van financien, *Lacave Laplagne*, volgde den vorigen spreker op, om het finantieel punt voor den aanleg der wegen te behandelen. Hij meende dat de kapitalen voor dezelve niet ontbreken zouden. Telkens, zeide hij, wanneer er iets onzekers en schitterends in eene onderneming is gelegen, wordt de verbeelding ontvlamd. Gij kent, vervolgde hij, de al te beruchte agiotage van *Law*; wij hebben niet gewild, dat ons tijdperk wedijverde in eene vermaardheid van dezen aard; het is met het oog op de toekomst gevestigd, dat wij hebben moeten tegenstand bieden aan dien geest om de kapitalen in avonturlijke ondernemingen te beleggen. Na deze aanmerking op den tegenwoordigen speculatiegeest in industriele aandeelen, onderzocht de minister de kwestie der spoorwegen in hare betrekking tot de excedenten van de ontvangst der budgetten en tot de conversie der rente, die hij, vooronderstellenderwijs, als geheel aangenomen beschouwde. Bij het vertrek van den post was de minister nog aan het woord.

In de kamer der pairs is het voorstel van den graaf *d'Harcourt*, om verschillende bepalingen in het ontwerp te brengen, hetwelk het gouvernement de vrijheid geeft om de vreemde vlugtelingen uit Frankrijk te verwijzen, ten slotte met eene aanzienlijke meerderheid verworpen, en daarop het ontwerp zelf, waarbij die wet tot het eind van 1839 verlengd wordt, met 114 tegen 15 stemmen aangenomen. Tot dezen uitslag hadden intusschen veel bijgedragen de beloften van het ministerie, dat men zich omtrent de poolsche vlugtelingen edelmoediger zou betoonen, zoodra Frankrijk, met opzigt tot deszelfs binnenlandschen toestand, geheel gerust gesteld was. Daarna werd door de kamer de discussie over het buitengewoon crediet voor de speciale wapenen aangevangen, welke zij in hare zitting van heden heeft voortgezet. De heer *Debouchage* beklaagde zich dat de ramingen steeds werden te boven gegaan, doch zou niet te min de aanvraag toestaan; de graaf *d'Ambrugeac* ondersteunde het ontwerp.

Men heeft opgemerkt hebben, dat de voorlezing van het door de kamer van afgevaardigden reeds gisteren ingezonden ontwerp op de rente-[illegible], door de pairs met veel koelheid werd aangehoord.

— Behalve op de discussien in de beide kamers is de aandacht van het publiek thans ook gevestigd op het proces van *Hubert*. Dit proces heeft intusschen door de langdurigheid der procedure veel van zijn belang verloren. Eene andere reden die niet geschikt is om de belangstelling te boeijen, is daarin gelegen dat een deel der beklaagden het fransch niet verstaat, en men zich bij de verhooren derhalve, even als bij het proces van den prins *Napoleon*, zoowel van het fransch als van het duitsch moet bedienen. De policie van haren kant heeft bij deze gelegenheid dat uiterlijk vertoon van voorzorg, waarmede zij vroeger bij dergelijke gelegenheden zoo gereed was, ook niet aan den dag gelegd; slechts eenige stadssergeanten waren thans in de verhoorzaal en in [illegible] geplaatst. Na het verhoor van gisteren heeft de beklaagde mejufvrouw *Grouvelle* zich ongesteld bevonden.

— De heer *Thiers* bevindt zich dezer dagen eenigzins ongesteld. Zijn voornemen zou steeds blijven om, na de sluiting der zitting, eene reis naar Zwitserland en Italie te ondernemen.

— Te Toulon heeft zich het gerucht van den dood van den schout-bij-nacht *Gallois* in den Levant verspreid.

— Het dagblad *le Toulonnais* deelt zijnen lezers ongunstige tijdingen mede aangaande de gesteldheid in de provincie Constantine. Volgens hetzelve, zou men aldaar eene hervatting der vijandelijkheden hebben te wachten en de geruchten van eene overeenkomst en schikking met den *Bey Achmet* slechts gestrekt hebben om de ware bedoeling te bedekken. Een blijk van de slechte gezindheid der Arabieren had men reeds op den jongsten verkenningstogt onzer troepen naar de zijde van Stora, toen men hier en daar met geweerschoten ontvangen werd en dooden en gekwetsten had bekomen, kunnen ontwaren. De naar Afrika gezonden stoomboot *Crocodille*, zou, volgens genoemd blad, reeds depeches overbrengen in antwoord op het rapport wegens de houding der Arabieren, aan het gouvernement gedaan.

— Uit Spanje worden heden geene bijzondere berigten medegedeeld. Alleen heeft men door een buitengewoon supplement der Madridsche Courant van den 2den Mei, kennis bekomen van eene depeche van den brigadier *Aspiroz*, uit Carbonaro van den 30sten April gedagteekend, waarin hij aankondigt, de karlistische afdeeling onder den kolonel *Pedro Mure*, onder de muren van Cañete, geheel verslagen te hebben. — Van het lot van *Negri* en dat zijner troepen heeft men niets naders vernomen.

— De 5 pCt. rente houdt zich ter beurze steeds staande, ja heeft zelfs nog eenige wijziging ondergaan; ook de 3 pCt. was heden gezocht. De notering was heden (8 *Mei*): 5 pCt. 108; 3 pCt. 80,90; Nap. r. 100,90; Sp. Ardoin 21¼; Rom. L. 101¾.

Duitschland.

FRANKFORT, den 7den Mei.

Naar de *Leipziger Allgemeine Zeitung* meldt, zou de aartsbisschop van Kulm, — een der prelaten die door den aartsbisschop van Posen zijn aangezocht om zijn voorbeeld te volgen — aan de pruissische regering eene verklaring hebben toegezonden, waarin hij op eene allezins ondubbelzinnige wijze zich over zijne bedoelingen uitlaat, welke niets anders dan het geluk van den staat op het oog hadden, en toch aan de leerstellingen der kerk niets te kort deden.

— Door eene deputatie uit de Keurhessische stenden-vergadering, is den 1sten dezer aan den Prins-mederegent het adres van antwoord op de openingsrede dier vergadering overgebragt. Daarin betuigen de Stenden dat zij met eerbied en [illegible] jegens hunnen doorluchtigen Regeerder, vervuld met die naauwgezette zorgvuldigheid de aan te bieden wettelijke voordragten zouden in overweging nemen, welke de beraadslaging over 's lands gewigtigste belangen vereischte. » Wij erkennen — aldus drukken zij zich uit — den van onze roeping onafscheidelijken pligt, om, met [illegible] in het oog houding van het welzijn zoo van Uwe Hoogheid als van het Land, opregt en rondborstig te onderzoeken wat hetzelve kan bevorderen en bevestigen, wat eene billijke verwachting [illegible] vredigen, en wij beschouwen dit als ons eenvoudig [illegible], dat, gelijk wij hopen, voldoende uitkomsten van den [illegible] landdags zal opleveren."

De van regeringswege bij de stenden ingediende [illegible] ten bestaan, ten eerste, in de begrooting voor het [illegible] tijdvak, waarin, bij het vorige door de [illegible] verworpene ontwerp vergeleken, geene de minste [illegible] is; ten andere, in eene wet tot eene zevenmaandsche verlenging van de provisionele wijze der heffing van belastingen, en ten derde in eene wet, waarbij de regering gemagtigd wordt, om [illegible] de eventuele algeheele aansluiting van Keur-Hessen aan het Duitsche tolverbond, de in alle de deelen des Groot-hertogdoms [illegible] bekende tolwetten, ook in de alsdan mede toegetreden provincie

Lippe-Detmold van kracht te maken. Omtrent de questie der Rotenburgsche domeinen zijn geene nieuwe openingen gedaan.

— Volgens een berigt uit Munchen laat Koning *Lodewijk* van Beijeren, te Mannheim een gedenkteeken van graniet oprigten ter eere van wijlen de gemalin des hofraads *Weiland*, die met de opvoeding van dien vorst gedurende zijne eerste jeugd belast is geweest.

— Men heeft in Beijeren berigten uit Triest tot den 20sten april des avonds ontvangen, volgens welke er schier geen hoop meer bestond dat de heer *von Rudhart* in het leven zou kunnen behouden worden. Des avonds zouden hem de laatste troostgronden der kerk worden toegediend.

— Van de Servische grenzen schrijft men van den 22sten april, dat de toestand van Albanie, ofschoon die provincie uiterlijk rustig scheen, met der daad zeer onrustbarend was. Door beloften en geld, die men zeide dat door zendelingen van *Mehemed*-ali onder de bevolking uitgedeeld werden, waren de gemoederen in gisting gebragt. Door de ondervinding der laatste jaren geleerd, geloofde men echter dat de Albanezen niet ligt weder de vaan des oproers zouden opsteken, hetgeen de genoemde zendelingen thans voornamelijk deed streven naar het werven van manschappen om die op andere punten tegen de Porte te bezigen. Reeds zouden er meer dan duizend man op die wijze in Albanie voor den egyptischen onderkoning geworven zijn, die heimelijk naar een der Ionische eilanden ingescheept werden, om daarna in massa naar Kandia te worden gevoerd. Op Corfu zou een egyptisch comité bestaan, hetwelk al de maatregelen hiertoe beraamde.

Uit Bitoglia wordt gemeld, dat de Rumely-Walessy van Wallachye, zijnen veel achting en invloed bezittende secretaris, een griek, *Kosta* genaamd, had laten onthoofden, op het eenvoudig berigt van den Pacha van Janina dat hij van dien secretaris brieven had opgevangen waarin de Albanezen tot opstand werden aangezet; en dat deze vorst het hoofd van den ongelukkige aan genoemden pacha had toegezonden, ingevolge diens verlangen dat de Rumely hem den secretaris zoude uitleveren, opdat deze zaak onderzocht zou kunnen worden. Dit voorval had veel opziens gebaard. Sommigen meenden dat de schuldige door *Mehemeds* agenten was omgekocht; maar de meesten meenden dat *Kosta* slechts de bevelen van zijnen meester, den Rumely Walessy zelven, gevolgd had, om diens oogmerken tot de inlijving van Janina in zijn stadhouderschap te begunstigen; en dat uit dien hoofde, niet aan het verlangen van den Pacha tot uitlevering van *Kosta* was voldaan geworden; maar hem enkel zijn hoofd was toegezonden.

— Van den 24sten der vorige maand, wordt uit Athene gemeld, dat de gezanten van Frankrijk en Rusland in de uitgifte der derde serie van de grieksche leening bewilligd hadden, waardoor voor het tegenwoordige in de geldverlegenheid waarin het grieksch bestuur verkeerde, was voorzien. Koning *Otto* was ijverig bezig met het invoeren van bezuinigingen in de takken van openbare dienst. — De regering had in den laatsten tijd weder hare toevlugt moeten nemen tot buitengewone maatregelen ten einde de toenemende rooverijen op de turksche grenzen van het rijk tegen te gaan, daar zij steeds weinige medewerking bij de turksche regering vond tot onderdrukking van dit kwaad. Te Lamia en Missolunghi waren krijgsraden opgerigt; en reeds hadden er verscheidene gevechten plaats gehad. — Eene tusschen de Porte en de grieksche regering hangende questie, over turksche bezittingen te Thebe, is dezer dagen beslecht geworden. De Porte heeft alle aanspraak op die bezittingen opgegeven, onder voorwaarde dat zij daarvoor van het grieksche bestuur eene schadeloosstelling van 2,104,500 turksche piasters zoude bekomen.

De nieuwe wet op de ligting der nationale militie was in alle deelen van het koningrijk ten uitvoer gelegd.

— Te Weenen waren den 2den genoteerd: 5 pCt. Met. 107; 4 pCt. 101¼; 3 pCt. 82¾; Bankact. 1453¾.

Nederlanden.

Breda, den 10den Mei.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden zijn op hunne reis naar Berlijn den 4den dezer te Hanover aangekomen, alwaar zij aan een der koninklijke paleizen zijn afgestapt en door eene eerewacht ontvangen. Den volgenden dag zouden zij hunne reis voortzetten.

— Door Z. M. is tot luitenant bij de Koninklijke Militaire Akademie benoemd, de 1ste luitenant van het 1ste bataillon veldartillerie *A. F. J. Dijckmeester*.

Aan den 2den luitenant honorair bij het regiment lanciers N°. 10, *C. A. Sawayer*, is een eervol ontslag verleend.

— Z. M. heeft aan den heer *François Scheffer*, burgemeester der stad Luxemburg, vergund aan te nemen en te dragen de ridderorde van den Rooden Adelaar, 3de klasse, hem door Z. M. den koning van Pruissen geschonken.

— Van regeringswege is bepaald dat wederom voor den tijd van een jaar zal worden overgegaan tot de besteding der leverantie van de benoodigde brand- en lichtstoffen ten behoeve der militaire wachten in de onderscheidene gewesten des rijks.

— Van Zierikzee meldt men van den 4den, dat den 30sten April op den Banjaard, bij het eiland Schouwen, gestooten en aldaar gezonken was het engelsch schoonerschip *Ann Williams*, met ijzer geladen en van Nieuwpoort naar Dordrecht bestemd. Het bovenste gedeelte der tuigagie van het vaartuig was slechts zigtbaar; de equipagie had zich met levensgevaar gered en was te Brouwershaven aangekomen.

De heeren *Gendebien*, *Verhaegen* en *Depuidt* hebben achtervolgelijk in de zitting der belgische vertegenwoordigers van eergisteren de onderneming van den spoorweg door den staat ten sterkste gehekeld, en zich over de gebreken in het beheer beklaagd. De heer *de Foere* betoogde van den anderen kant, dat de spoorweg voor het land van geen wezenlijk nut kon zijn, zoo lang men geene handelsmarine bezat, die met die van andere volken kon mededingen. De minister van openbare werken *Nothomb*, zocht de discussie steeds te ontwijken, beloovende hij een uitvoerig rapport eerlang hier tevreden te zullen stellen. De heeren *Rodenbach*, *de Brouckere* en *Lebeau* hebben de door bovengenoemde leden gedane aanmerkingen trachten te wederleggen. In de zitting van gisteren heeft de rapporteur der commissie, de heer *Devaux*, de heeren *Verhaegen* en *Depuidt* geantwoord.

— De belgische schilder *Verboeckhoven* is gereed om een togt naar noordelijk Afrika te ondernemen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (9 *Mei*) waren genoteerd: Belg. 101⅞; O. Met. 106½; Sp. Ardoin 20⅝ ¾; Differed 5⅞; Nap. r. 93; Rom. L. 101⅞; Certif. te Antw. 109; Braz. 78⅞. — Wissel op Amst. en Rott. ½ pCt. [illegible]

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

TWEEDE KLASSE.

5de Trekking.	6de Trekking.
N°. 2175 een prijs van 1000 gld.	N°. 9967 een prijs van 7,500 gld.
» 13906 » » » 1000 »	» 19787 » prem. » 2,000 »
» 9252 » » » 20,000 »	
» 12883 » » » 1500 »	

Graanmarkt te Amsterdam.

Woensdag 9. Mei.

TARWE. — Prijshoudend: 119 pd. n. Vries. f 210 naar de Zaan, 123 pd. n. Gron. 210; 121, 123 pd. o. Vries. 210, 215, 218 aan de Zaan; 129 pd. b. Pools. 260 eene lading versch aangekomen.

OUDE ROGGE. — Goed prijshoudend: Nieuwe f 2 hooger, 122 pd. Pruiss. bij partij f 182; 121, 132 pd. nieuwe Overijss. f 160, 162.

GARST. — Zonder handel.

HAVER. — Prijshoudend: 74 pd. voor f 75.

BOEKWEIT. — Niets gepasseerd.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Dadelijk 2½ £ lager, op 9 vat 63½ £; Meikleur. 59¾ £, op 9 vat in Junij 66 £; in Oct. 67 £; 9 vat Aveelzaad in veiling 65 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Dadelijk zeer flaauw, op termijn prijshoudend: per 6 w. f 42 à [illegible] Sept. f 40¾, 41; Oct. f 41; [illegible] Nov. [illegible]

LIJNOLIE. — Per 6/w f 31¼; Vliegend [illegible]

Gisteren (9) zijn in veiling verkocht 241 v. Surinaamsche suiker van f 29½ tot 35½.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (9 *Mei*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54¼; dito 5 pCt. 101⅛, ¼; Kans. f 24⅛; Amort-Synd. 4½ pCt. 94⅞ 15/16; Handelm. 186⅜, ¾, ½; O. L. 5 pCt. 99⅞; Sp. Ardoin 85 à 24⅝; coup. Mei 24½; Gal. 19⅞.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.